

Causeri: Gamle og nye veje i planlægningen

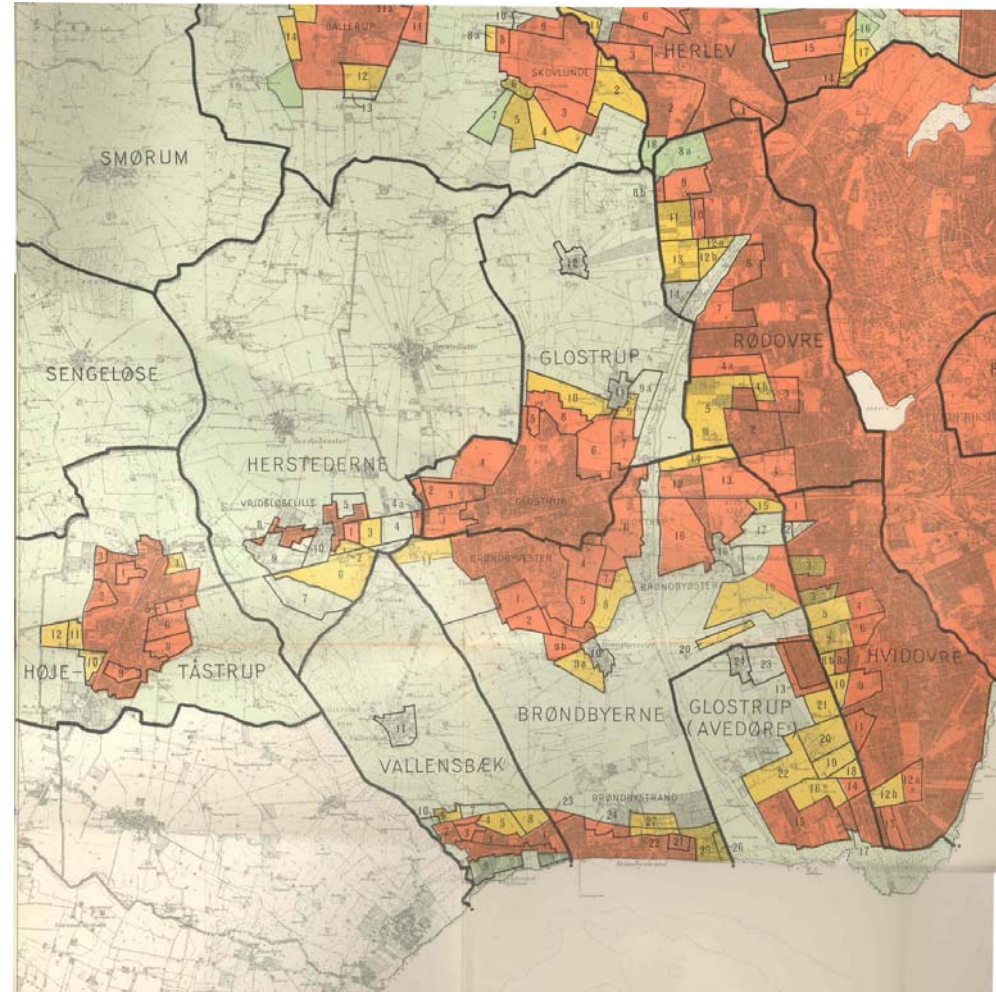
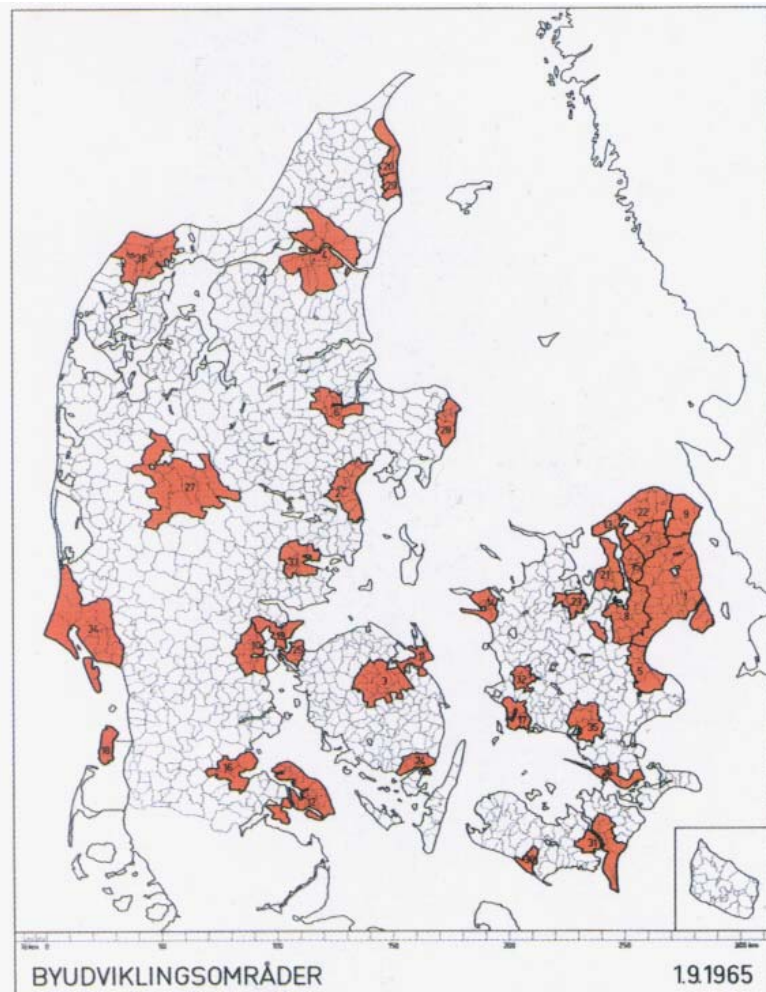
Niels Østergård

Åben land konferencen 7. juni 2007

Fingerplanen 1947

Byudviklingsudvalg 1949 - 1975

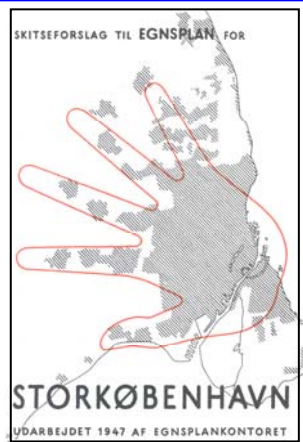
Køge Bugt planlægning 1961 -75

*Godkendt 1968
af Boligministeriet*

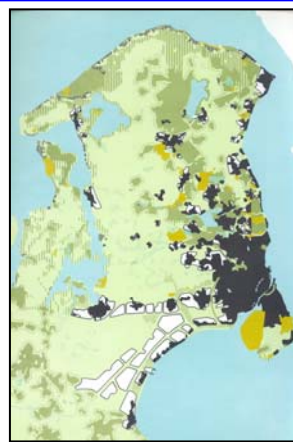

NØ

Fra Fingerplanen til HUR's regionplan 2005

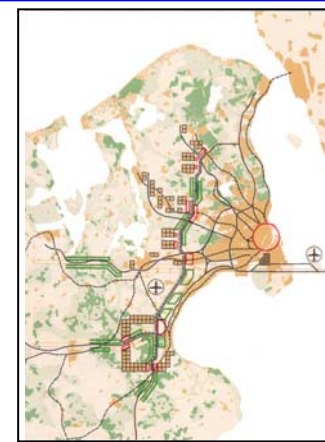
Dansk Byplanlaboratorium 1947

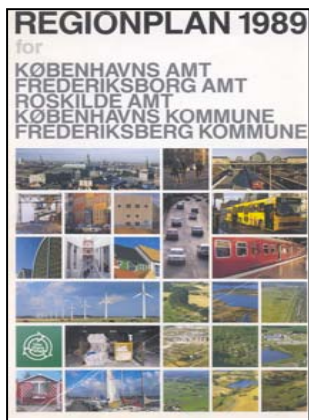
Egnsplansekretariatet 1960

Egnsplansekretariatet 1963

Egnsplanrådet/Hovedstadsrådet 1973

Hovedstadsrådet 1989

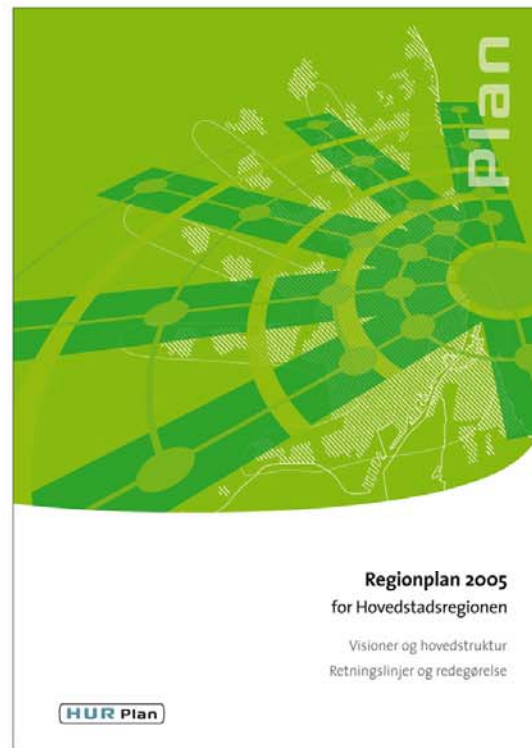

3 amter +KBH +Frb.
1990-2000

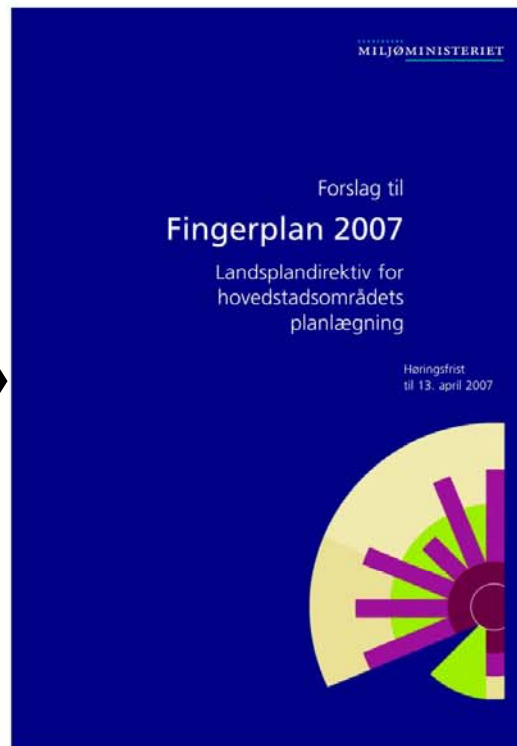
Hovedstadens Udvlingsråd 2005

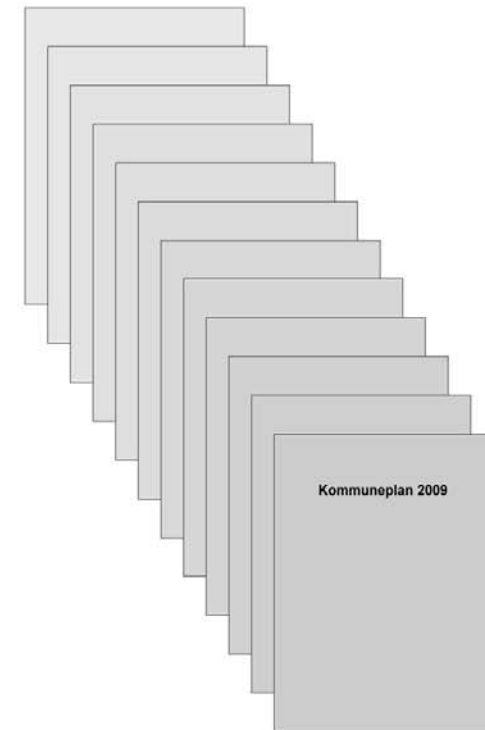
HURs Regionplan 2007 bliver til Fingerplan 2007 + 34 kommuneplaner

Hovedstadens Udviklingsråd 2005

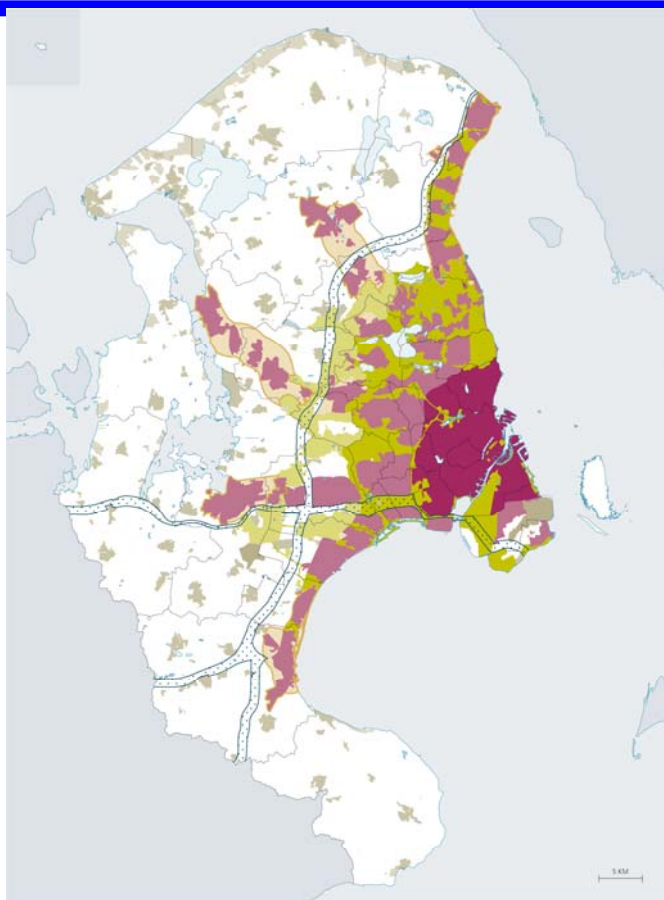

Fingerplan 2007

34 Kommuneplan 2009

Forslag til Fingerplan 2007

Hovedstadsområdet

- Fastlægger konkret på kort de 4 geografiske delområder, herunder byfingre med potentielle nye byområder og grønne kiler
- Omformer princippet om stationsnær lokalisering
- Stiller krav om rækkefølge efter forhandling med staten
- Fastlægger reservationer til trafik anlæg, transportkorridorer mv.

2 + 30 år i udviklingsforløbet

1938 1947 1974 2005
 1949 1978 2007
 1959 1982 ?
 1961 1983
 1963 1988
 1966 1992
 1970 2002
 1973 2005

1945 - 1975

1975 - 2005

2005 -

Danmark 1945 - 1975 - 2005

	1945	1975	2005	45-75 %	75-05%
Folketal	4,0 mill	5,1 mill	5,4 mill	25	7
Husstande	1,2 mill	2,0 mill	2,5 mill	59	26
Boliger	1,2 mill	2,0 mill	2,6 mill	70	27
Sommerhuse	35.000	156.300	202.800	347	30
Biler	94.000	1,3 mill	1,9 mill	1278	48
BNP/indb (2003 kr)	70.000	164.500	258.100	135	57
Off. ansatte	118.000	552.000	855.900	368	55
Fremstilling	470.000	550.500	424.200	17	-23
Handel + kontor	311.200	669.800	880.400	115	31
Landbrug	523.600	222.300	94.400	-58	-58

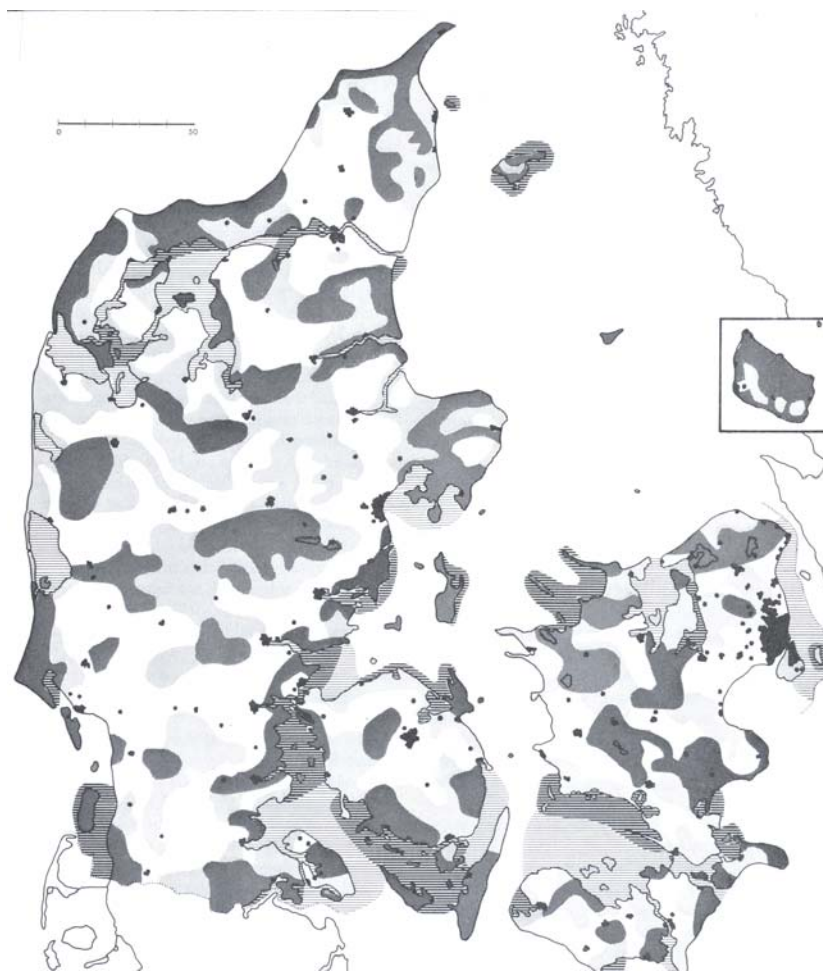
Fra land til by

Sommerhusudviklingen

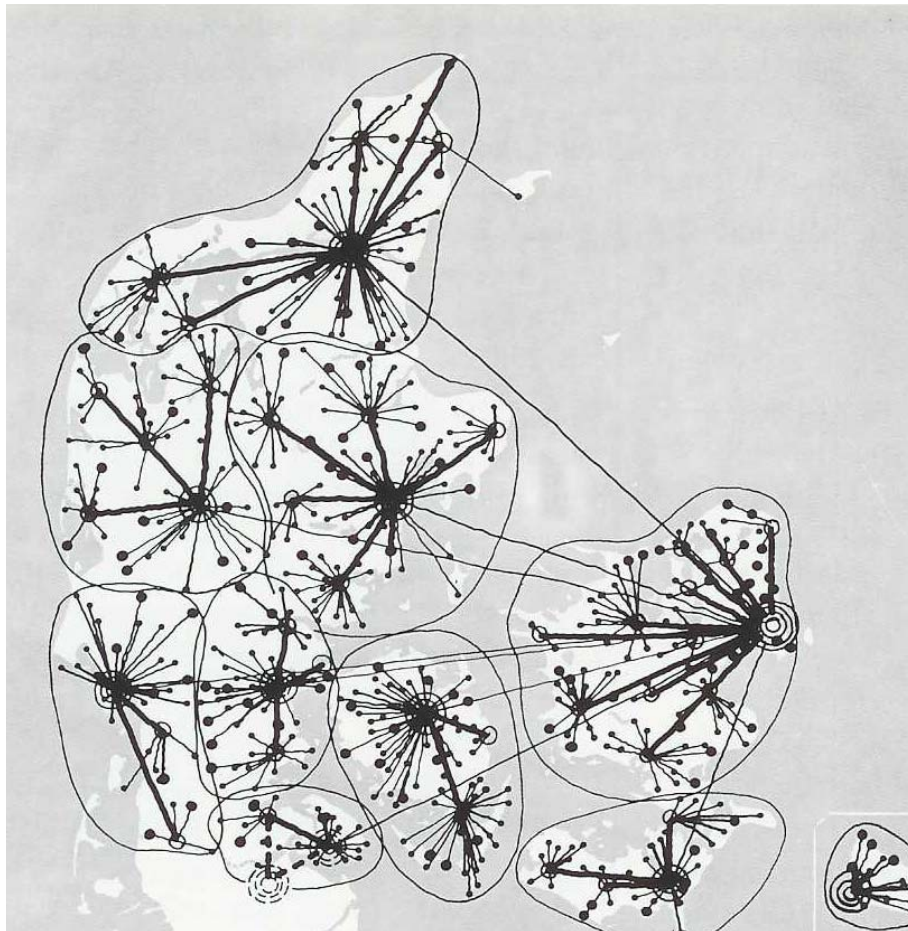
Fredningsplanudvalg 1959 - 78

- Brede udvalg, samarbejde med andre myndigheder
- 1959-63: Planer m.h.p. fredninger
- Fra 1963: Landskabsanalyser til støtte for andre
- Fra 1969: Godkende i flere sagsområder
- 1975: Fredningsstyrelsen oprettes
- 1978: Fredningsplanlægning overføres til amterne og hovedstadsrådet

Fredningsplanlægning afskaffes 1987

”Manden til jobbet eller jobbet til manden”

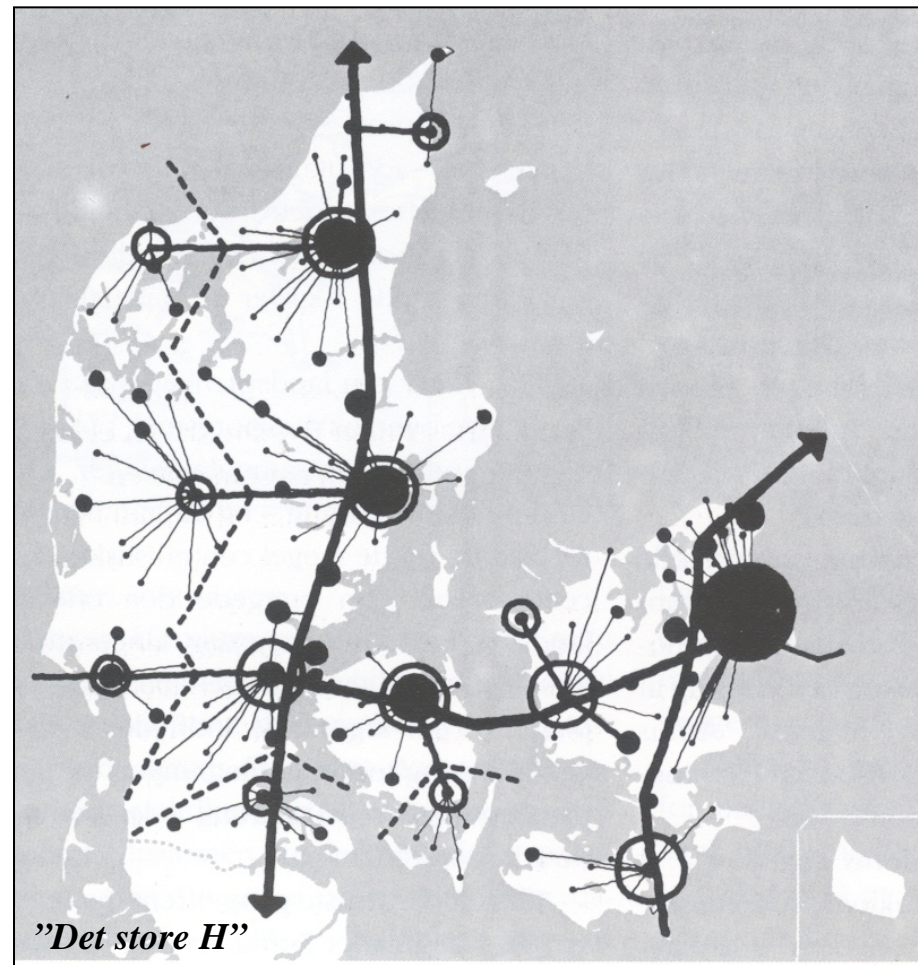
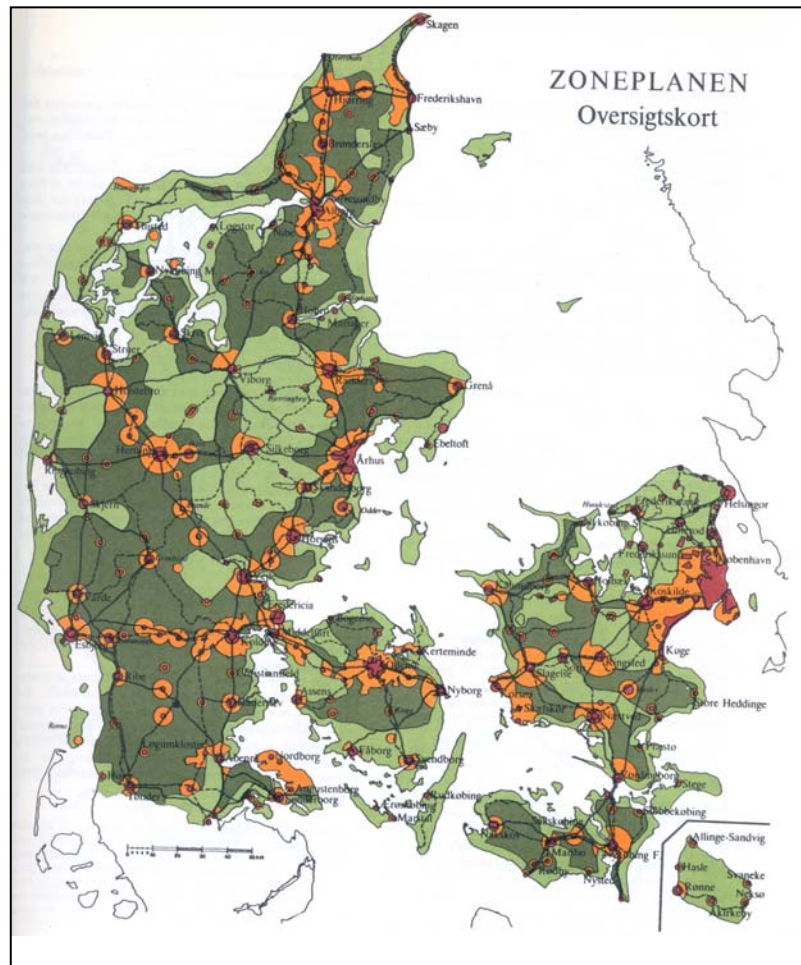

”Stjernebyskitsen” af Erik Kaufmann 1959

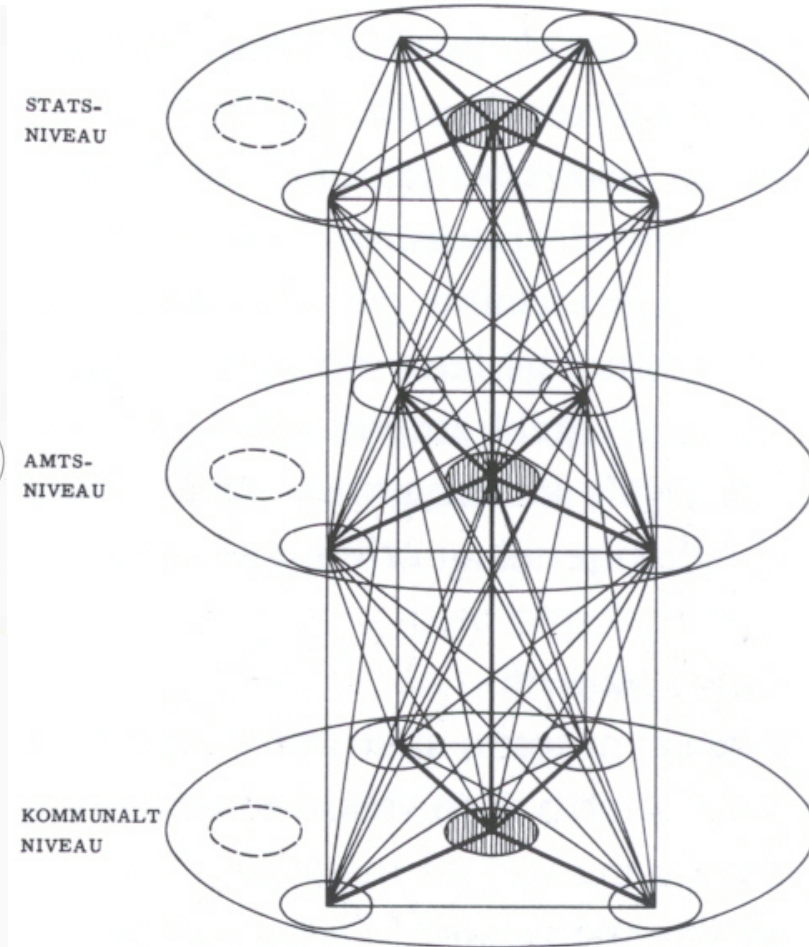
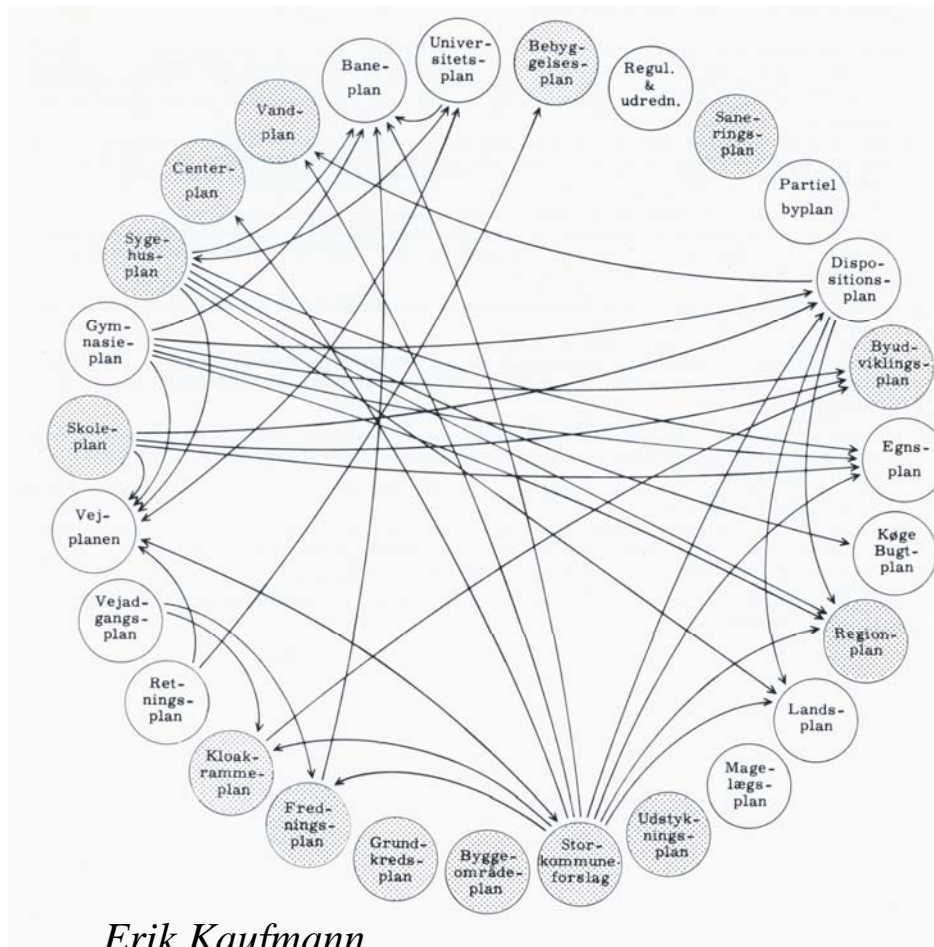
- 1945-60: Efterkrigstidens famlende erkendelse af regionalpolitiske problemer. Fra landsproblem til regionalt problem. Egnsudviklingslov 1958.
- 1960-75: Den ”store” periode med debat om ”det skæve Danmark” . Medlem af EF 1973. PPI og PPII.
- 1975-85: Bymønstre og regionplanlægning, men ”krise” og med arbejdsløshed, energiforureningsproblemer.

Arne Gaardmand, NordREFO 1985

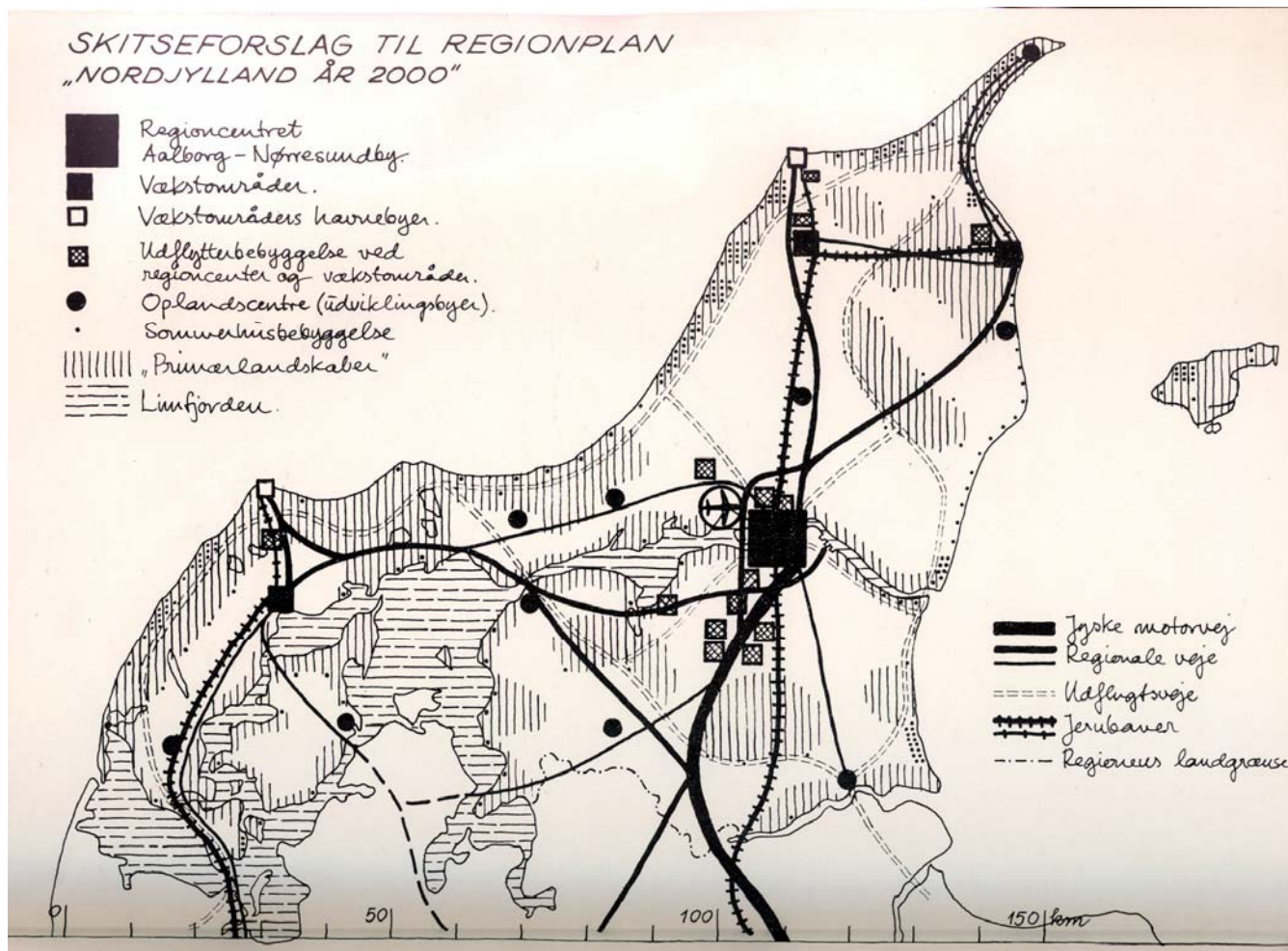
Landsplanudvalget 1961-1973

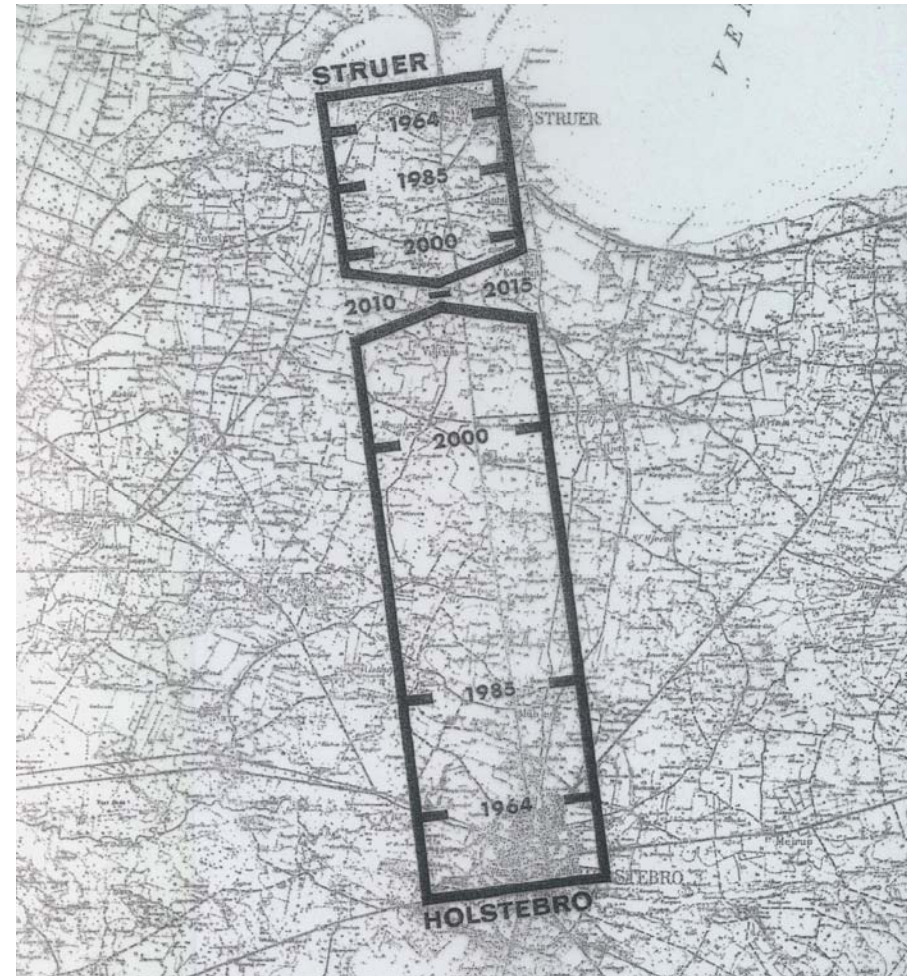
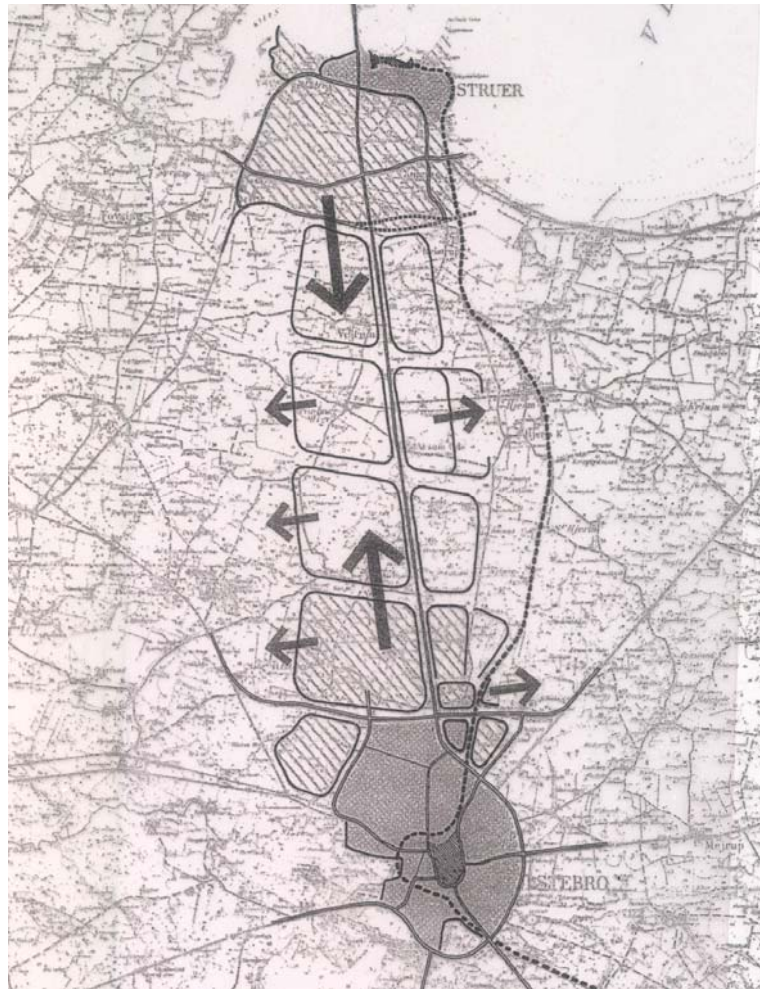
1966: 27 slags planer

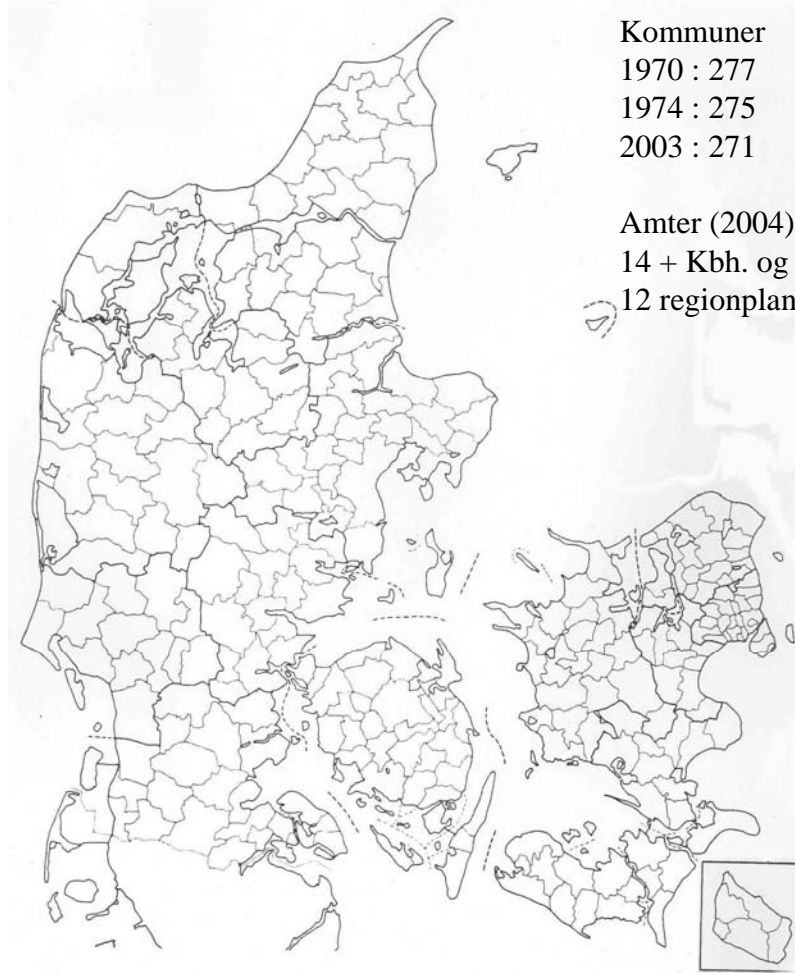
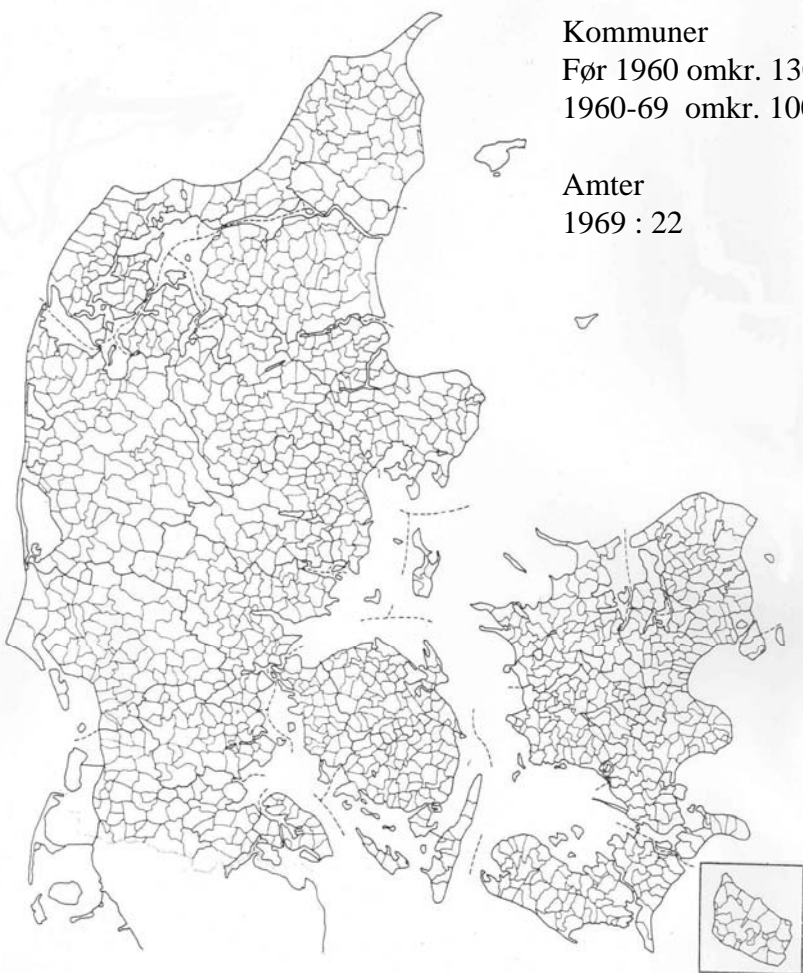
1966: Regionplanskitse for Nordjylland

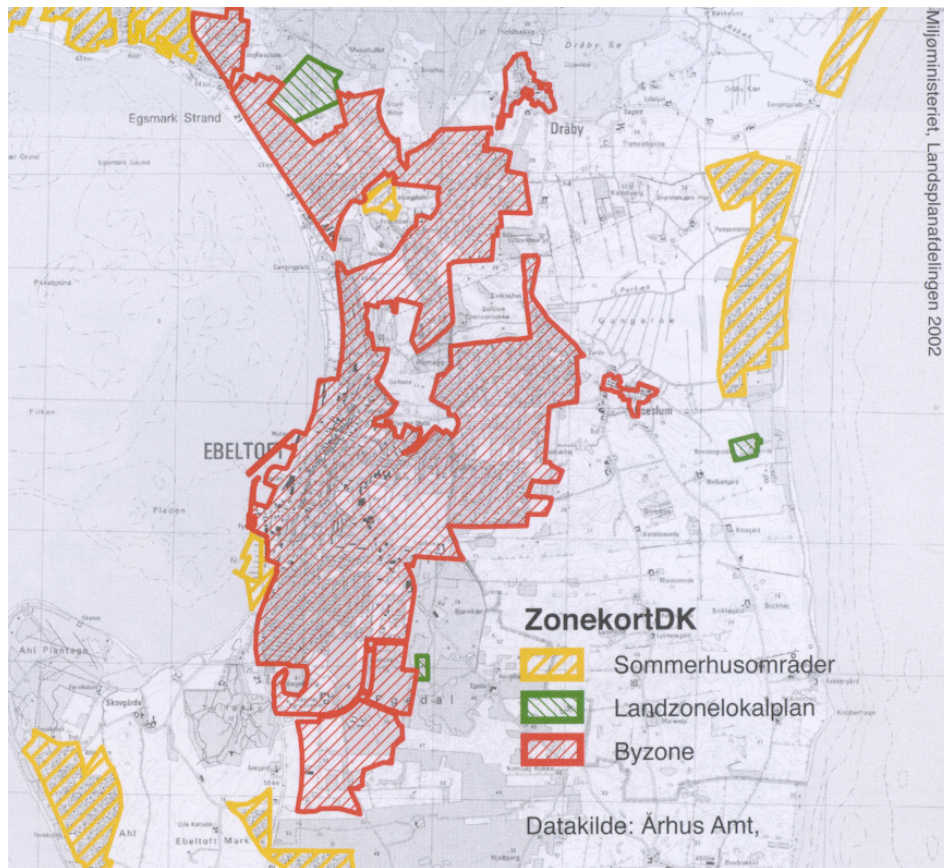
1966: Dispositionsplan Holstebro -Struer

Kommuner før og efter 1970

1969/70: By- og landzoneloven

1973: Lands- og regionplanlovene

Svend Auken
Socialdemokratiet

- Markeret landsplanlægning
- Alternative regionplanskitser
- Oplæg fra kommunerne

....” I socialdemokratiet tror vi, problemerne kun kan løses gennem en bedre planlægning og stærkere styring også af den erhvervsmæssige udvikling. Er venstre til at få i tale her?”

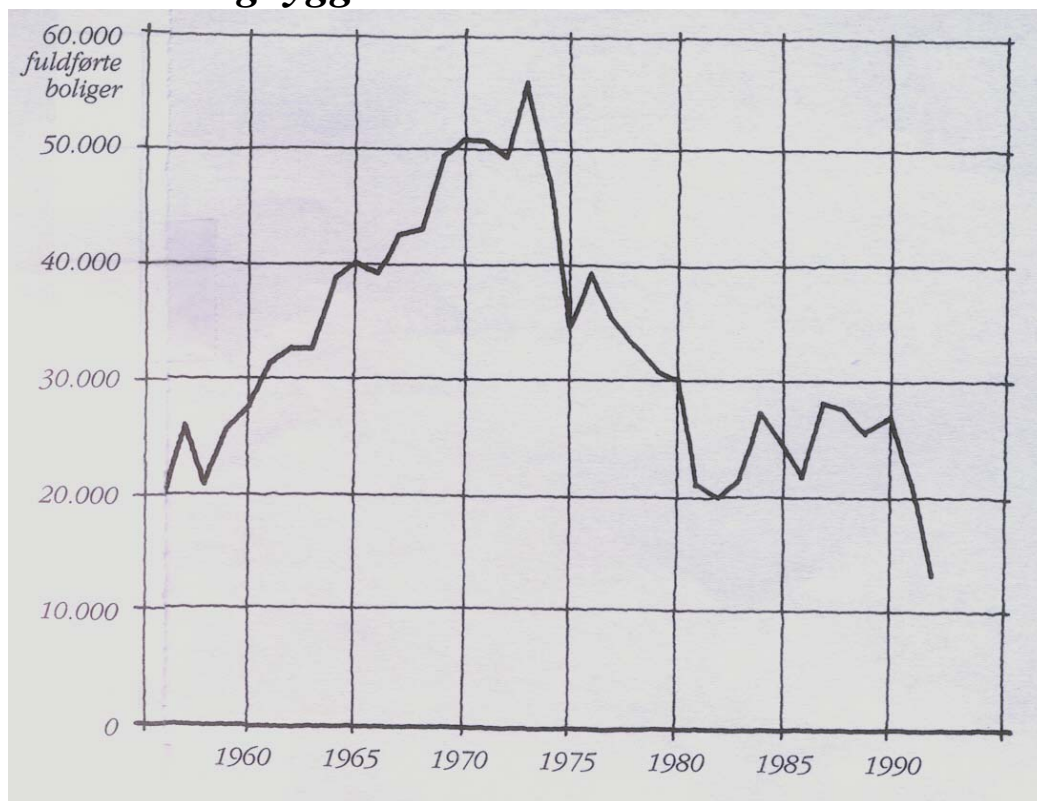
Holger Hansen
Venstre

- Spredning af befolkning og erhverv
- Lokaliseringsrådgivning
- På basis af kommunernes planer

....” jeg tror altså, at det nødvendige er at lave en regionplanlægning, der er en sammenfatning af de planer, der lægges i den enkelte kommune, og som er så tilpas løst, men alligevel afklaret”

Planlovreformen fuldføres 1973–75-77

Boligbyggeri 1960-1990

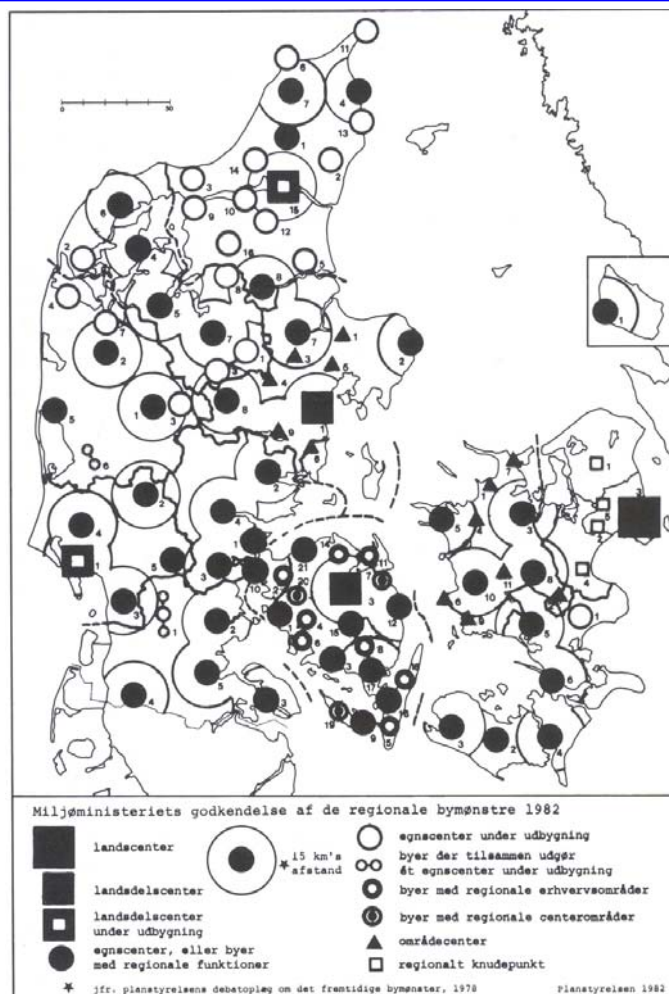
- Miljøministeren bliver planminister. Planloven m.fl. overføres fra Boligministeriet
- Landsplanredegørelse med bymønsteroplæg = et net af egnscentre m.v.
- Kommuneplanloven vedtages i 1975 og træder i kraft 1.2.1977
- Planstyrelsen etableres

Lovbestemte regionplaner 1975 - 2005

- 1980:** Regionalpolitik og bymønstre
- 1985:** + Recipientkvalitet, byfornyelse
- 1989:** + Åbent land, vindmøller
- 1993:** + Kysterne, skovrejsning
- 1997:** + Grundvand, naturkvalitet
- 2001:** + Kulturmiljø, detailhandel
- 2005:** Rammer for kommuneplanlægning og landsplanlægning 2007-2009

Regionalt bymønster godkendt 1982

- Folketingsdebat 1980 om landsplanredegørelsen med dagsordensvedtagelse om sikring af landsbyernes fremtidsmuligheder
- Landsbykommissionen 1978-81
- Egnsudviklingsstøtten nedskæres og EF reducerer områderne. Servicesektorens betydning påvises
- Landsplanredegørelse 1982 "Hvad gør vi ved Danmark?"
- Arealudvalget 1984-87. Holger Hansen formand

Politisk-administrativ debat

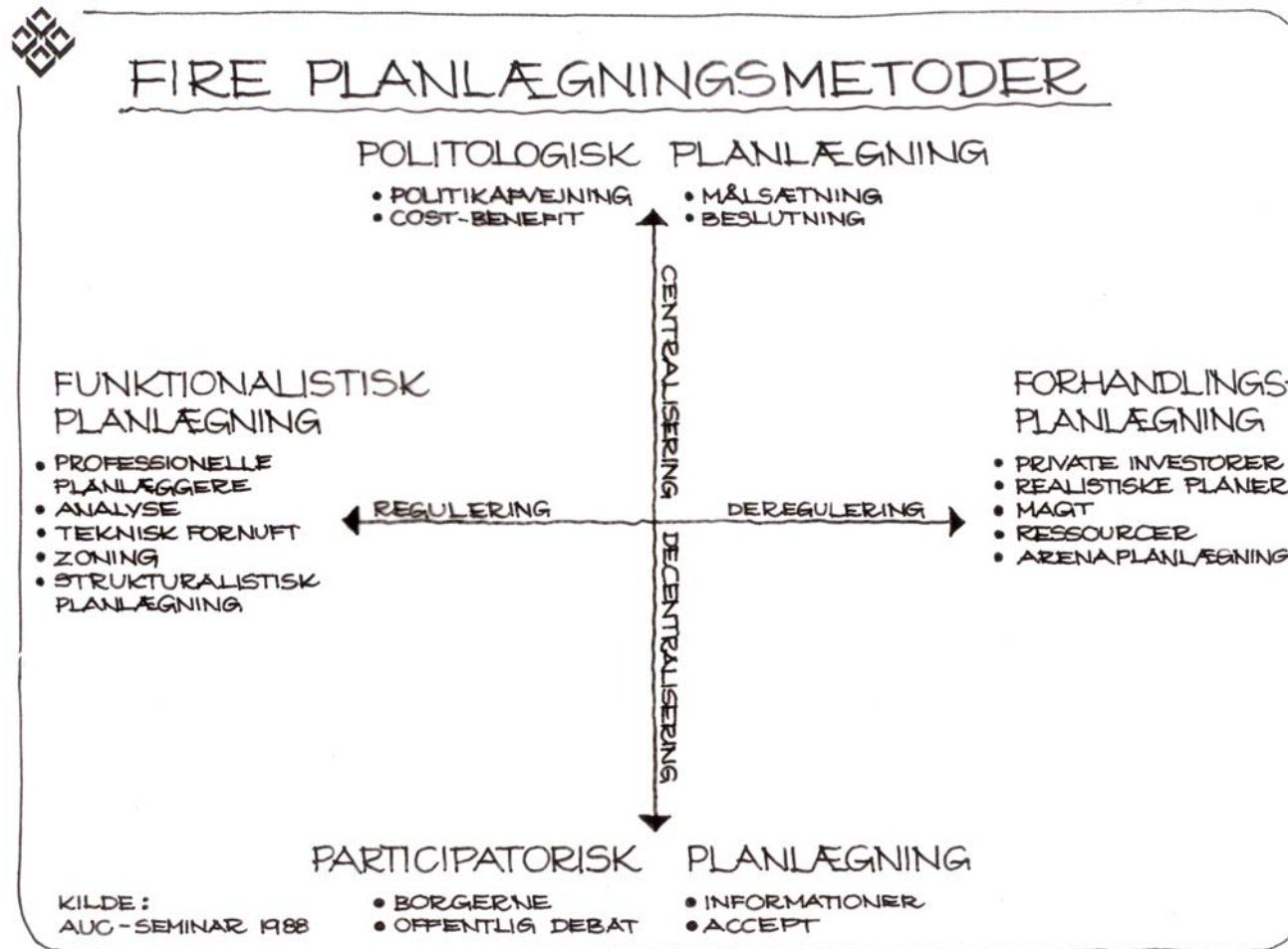
1983

1988

Faglig debat

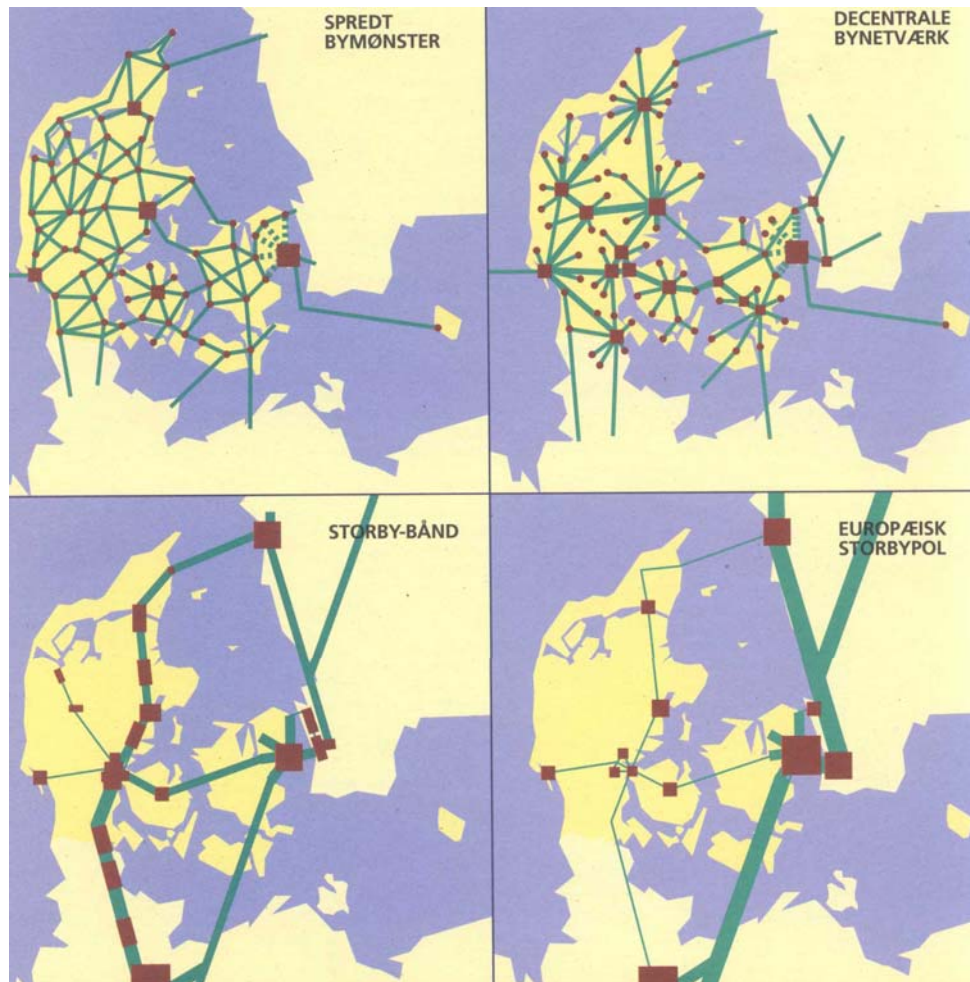

1992: Samlet planlov

*Forslag 1990 af Lone Dybkjær (RV) – gennemført 1991 af Per Stig Møller (KF)
Planstyrelsen nedlægges 1992. Landsplanafdelingen placeres i Miljøministeriets departement.*

Landsplanlægningen fornyes efter 1992

Landsplanredegørelse 1996/97:

- 2 store Folketingsdebatter. Krav om ekstra offentlighedsperiode med alternativer.

Konklusioner som dansk medspil til europæisk plansamarbejde:

- balance i bysystemet
- tilgængelighed på miljøets præmisser
- natur- og kulturarv gennem sammenfattende planlægning

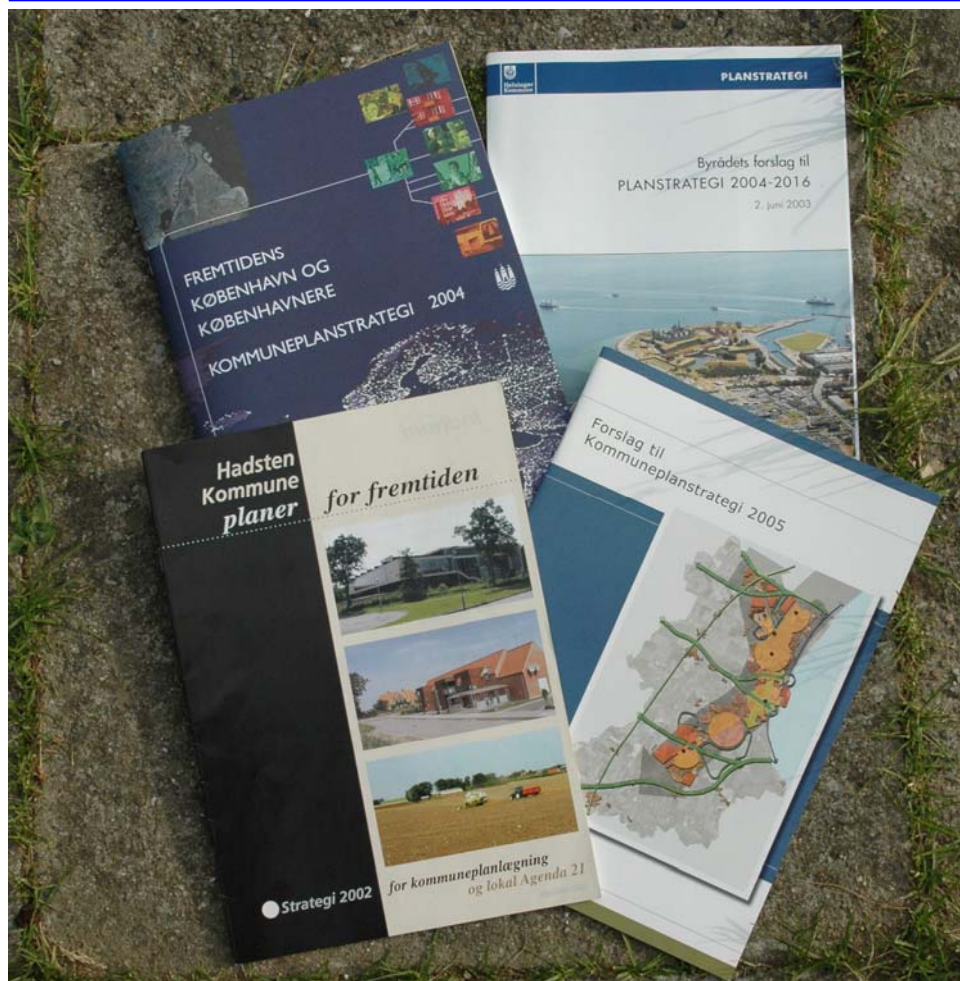
”I forhold til udlandet er dansk regionplanlægning af flere årsager enestående ”

Bidrag til regionplanlægningens historie

- **Decentralisering af ansvar og kompetence**
- **Plankompetencen på regionalt niveau hos én myndighed**
- **Én sammenfattende plan på regionalt niveau**
- **Politisk styret under offentlighedens kontrol**
- **Bindende rammer for kommunernes planlægning**

Kommuneplanstrategier fra 2000

Erfaringer siden 2000:

- De har gjort en forskel
- De store spørgsmål rejses
- Muligt at engagere politikerne
- Bruges til dialog
- Men der tænkes ikke tværkommunalt

Fremover samspil med:

- Landsplanlægningen
- Regionale udviklingsplaner
- Regionale strategier for erhvervsudvikling
- Samarbejde mellem nabokommuner
- Borgerne og virksomhederne

Hvor er vi på vej hen?

*”Livet kan kun forstås
baglæns, men det må leves
forlæns.”*

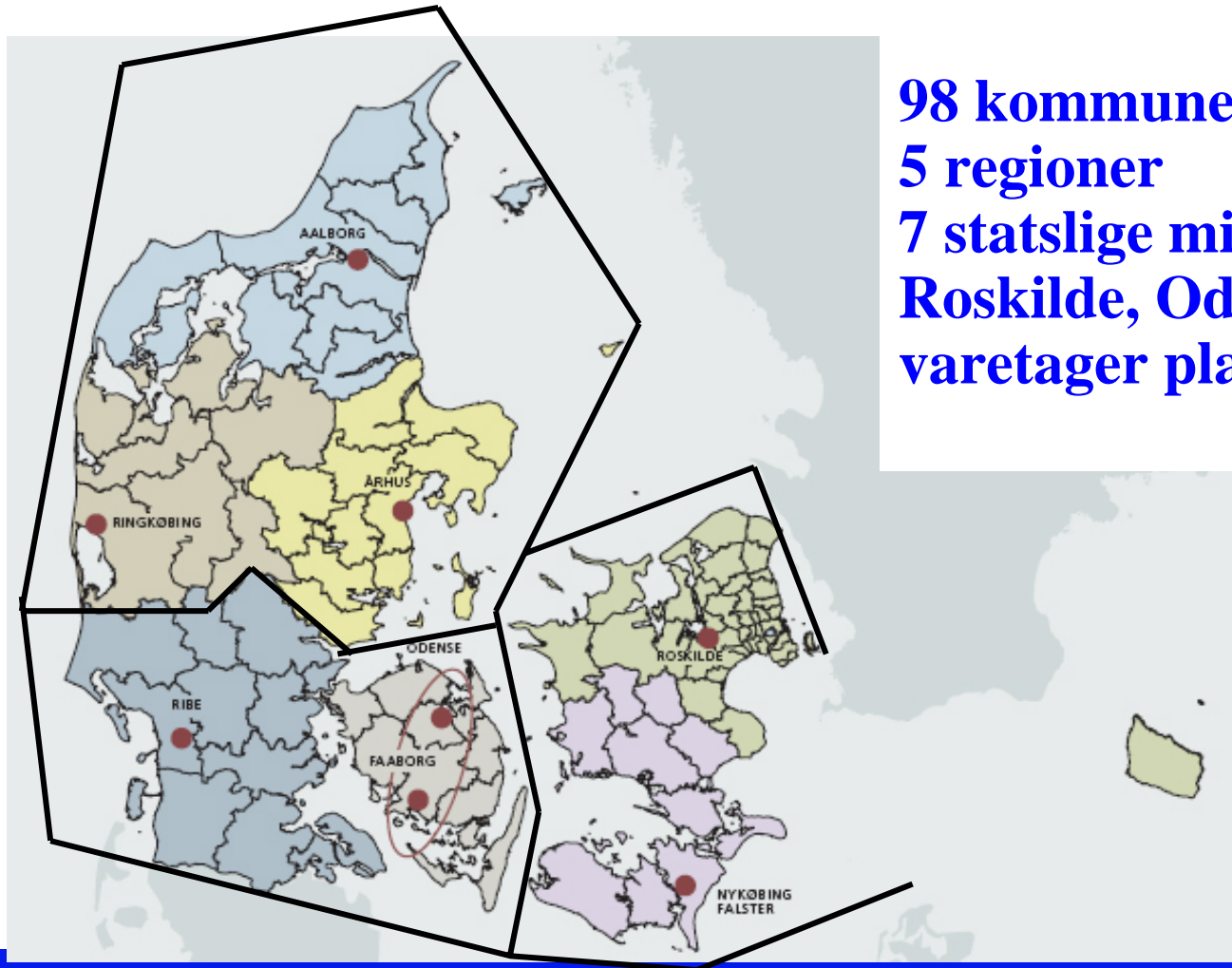
Søren Kierkegaard

H.P. Hansen, 1854

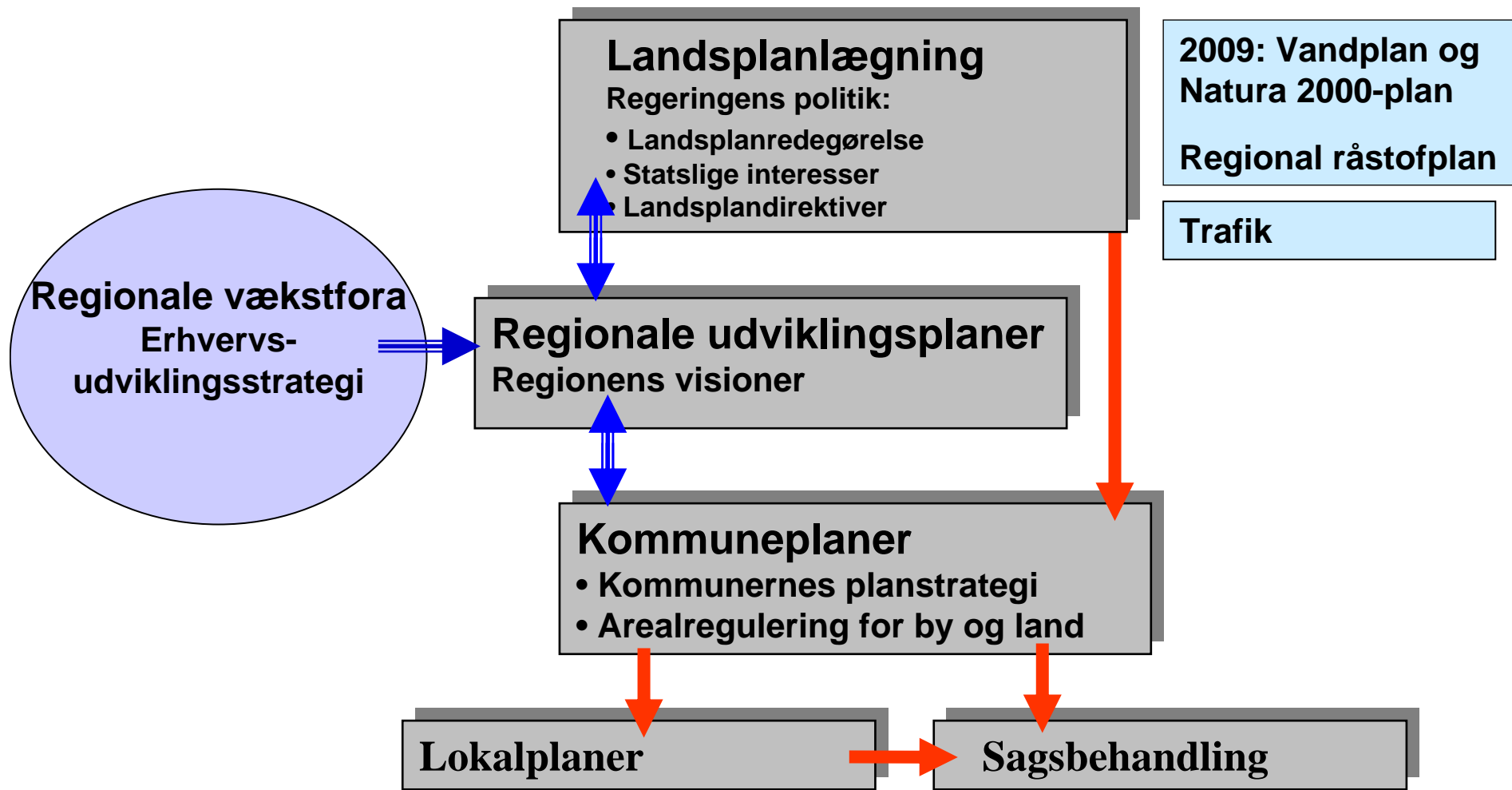
Tilhører Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg slot

Kommunalreformen 2007: Ny arbejdsdeling

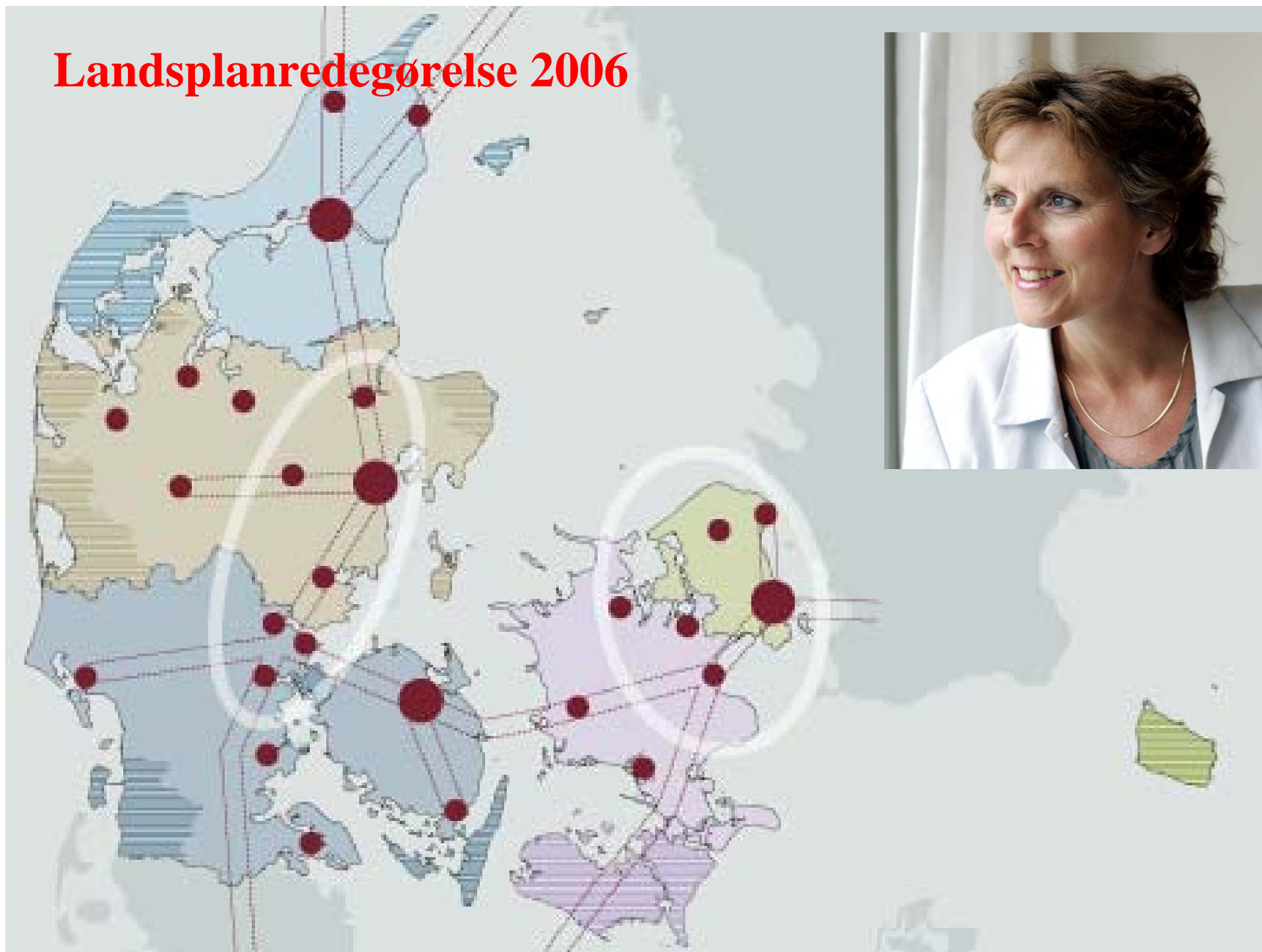

98 kommuner
5 regioner
7 statslige miljøcentre, hvor
Roskilde, Odense og Århus
varetager planområdet

Planlovsystemet 2007

Landsplanredegørelse 2006

Landsplanredegørelse 2006

Regeringens fem pejlemærker:

1. Fastholde adskillelsen mellem by og land
2. Udviklingen skal komme hele landet til gode
3. Planlægningen skal basere sig på respekt for naturen, miljøet og landskabet
4. Fysisk planlægning skal spille tæt sammen med den overordnede transportstruktur
5. Planlægningen skal være helhedsorienteret – sikre dynamikken mellem by og land og funktionaliteten i den enkelte by.

Erhvervsudviklingsstrategierne er på plads

Hovedpunkterne i erhvervsudviklingsstrategierne er:

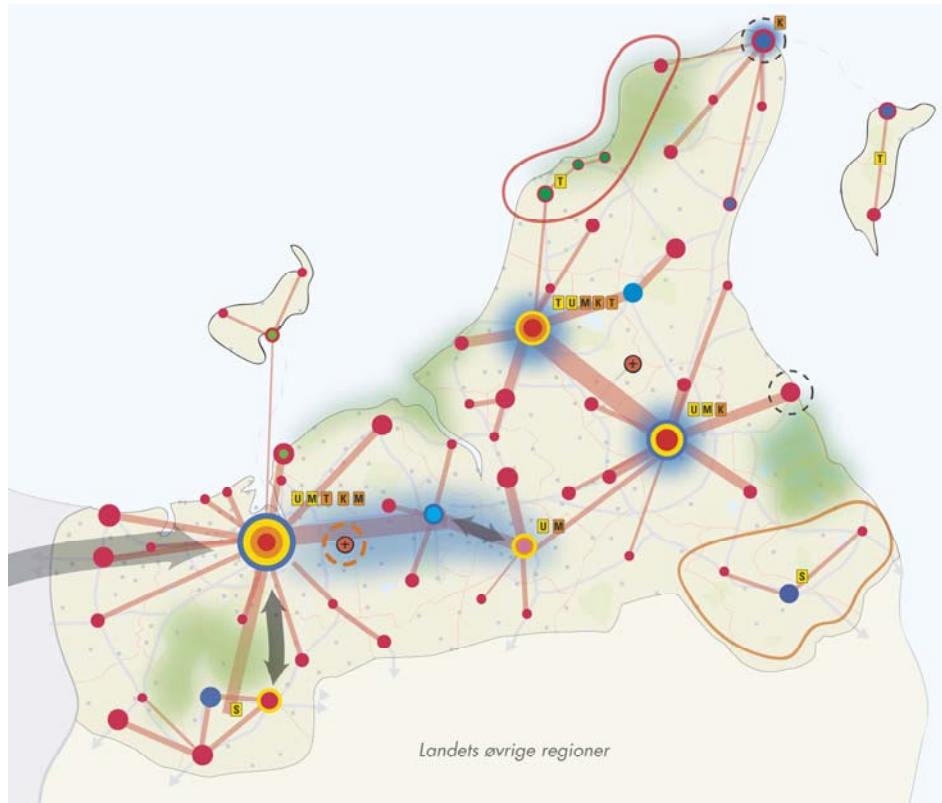
- Erhvervslivets stærke sider
- Regeringens fire væstdrivere:
 - Innovation
 - Iværksættere
 - Uddannelse
 - Ny teknologi

Midler til regional udvikling ¹				
Mio. kr	Erhvervsudvikling	Uddannelse	Kultur	EU midler Mål 2
Region Hovedstaden ^{2,3}	69	34	5	70
Region Sjælland	65	19 ⁴	0 ⁴	72
Region Syddanmark	80	20	7	102
Region Midtjylland	115	20	5	72
Region Nordjylland	55	17	4	112
Bornhoms Regionskom.	12,5	1	0,5	15
I alt	369,5	111	21,5	443

- Partnerskaber

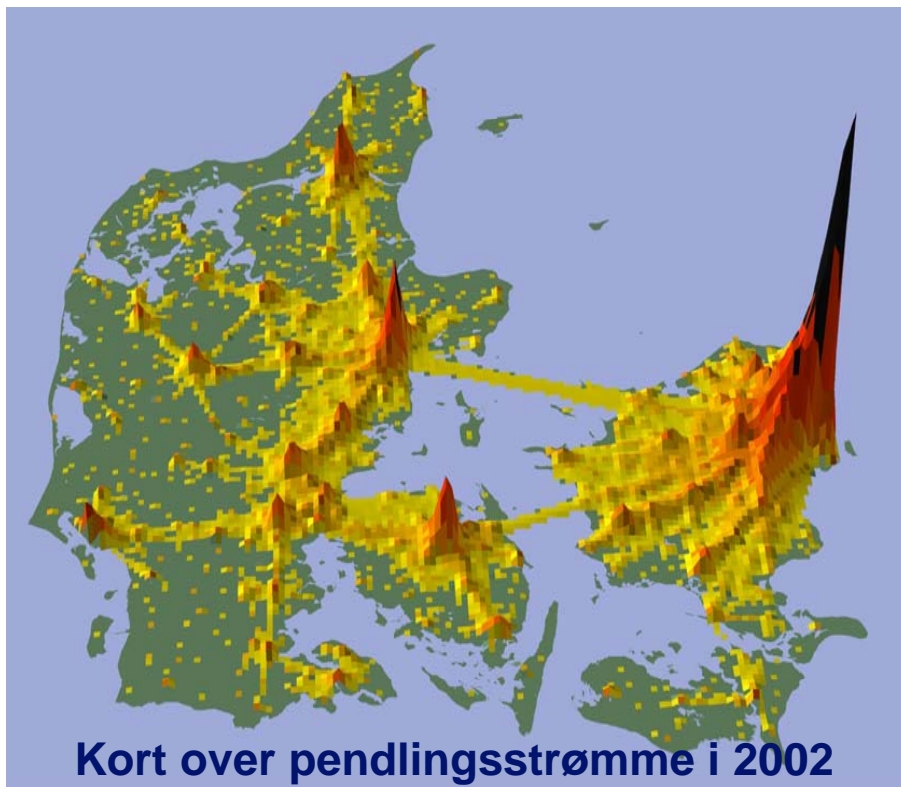
- 1 mia. til regional udvikling pr. år

Nu venter vi på de regionale udviklingsplaner

- Ny plantype med helhedsvurdering:
 - Natur, miljø, rekreative formål
 - Erhverv, turisme
 - Beskæftigelse
 - Uddannelse
 - Kultur
- Kortbilag - men ikke præcise udpegninger
- Redegørelse for:
 - Udvikling af infrastrukturen
 - Samarbejde med naboregioner/-lande
 - Opfølgende handlinger
- Binder regionale strategier sammen
 - Baseres på erhversudviklingsstrategien
 - Samler regionens udviklingsopgaver
 - Paraply for kommunernes planstrategier

Og vi venter på Infrastrukturkommissionens forslag

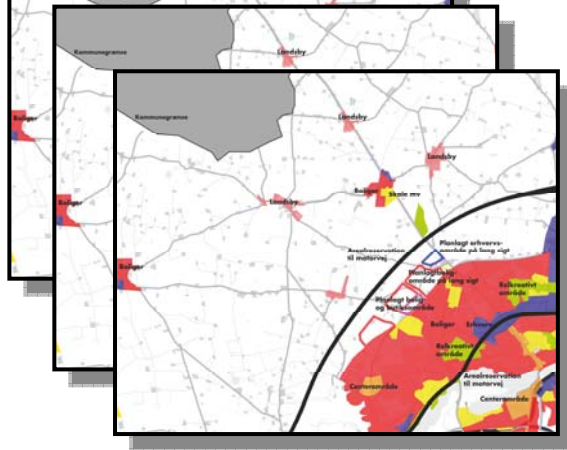

Forslaget fremlægges oktober 2007. Stor mulighed for at påvirke med regionale forslag.

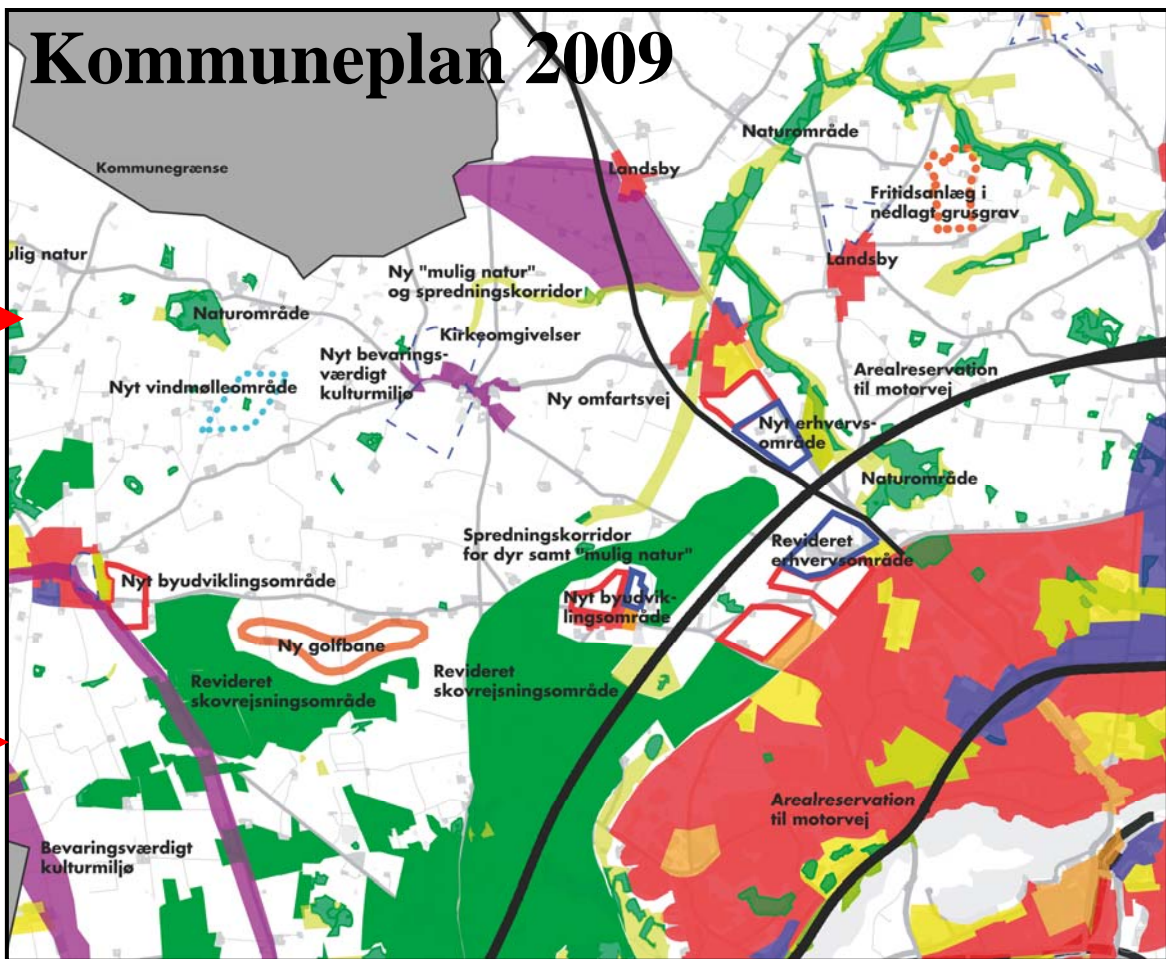
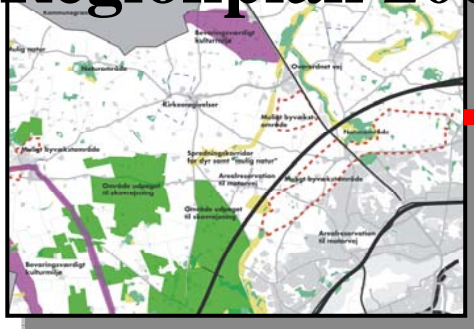

Og i 2009 får vi De nye kommuneplaner

Kommuneplaner

Regionplan 2005

NØ

Eksempelprojekter: 2. udbudsrunde

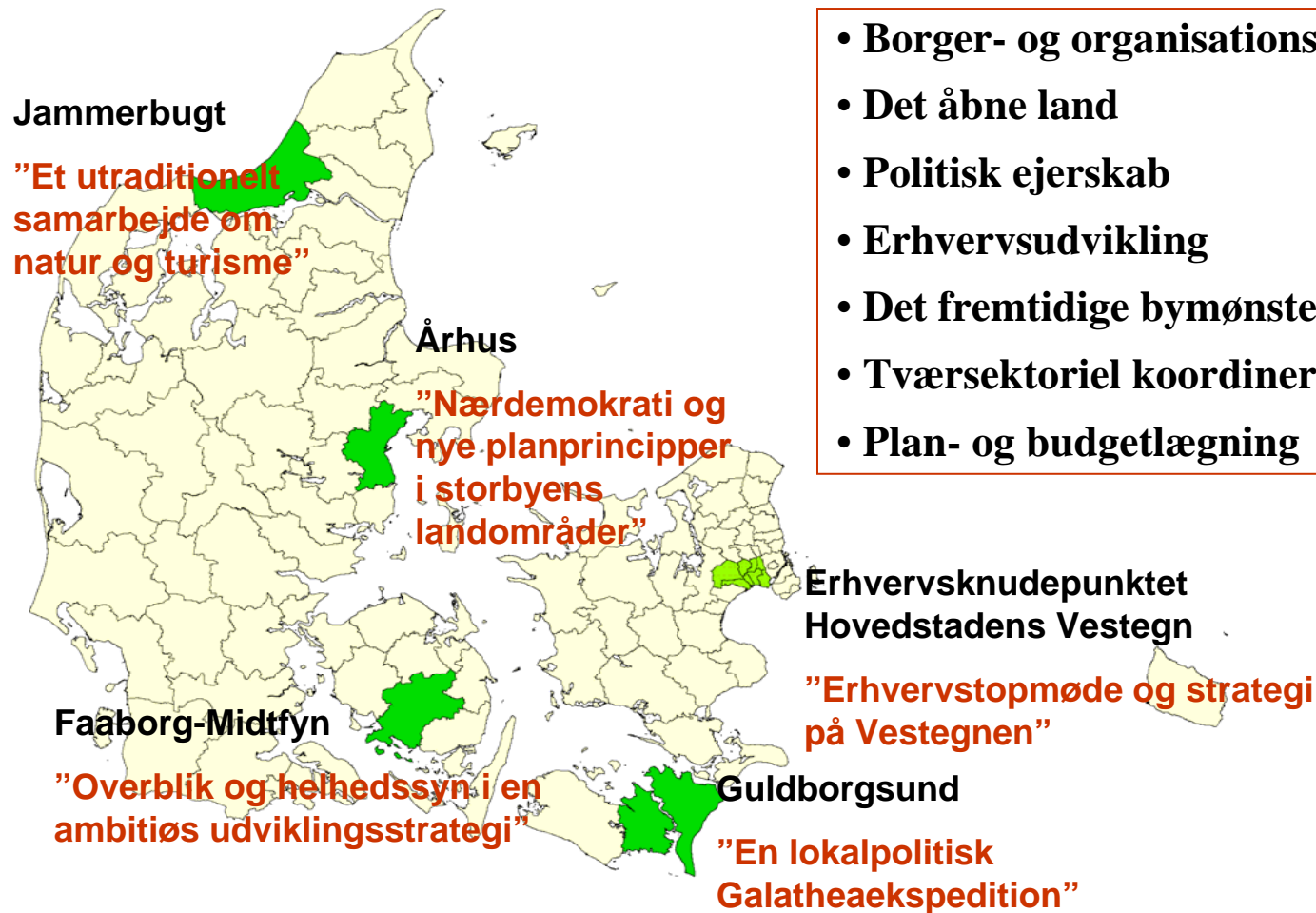
Fokus på kommuneplanlægningen:

- 10 – 15 nye eksempelprojekter i Plan09 regi
- Budgetramme op til 2 mio. pr. projekt
- Realdania 50% - kommunen 50%
- Gerne samarbejde med andre parter
- Ansøgningsfrist 5. september 2007
- Afsluttes senest 31. oktober 2009

Frit emnevalg med det formål at forny og forbedre plankulturen

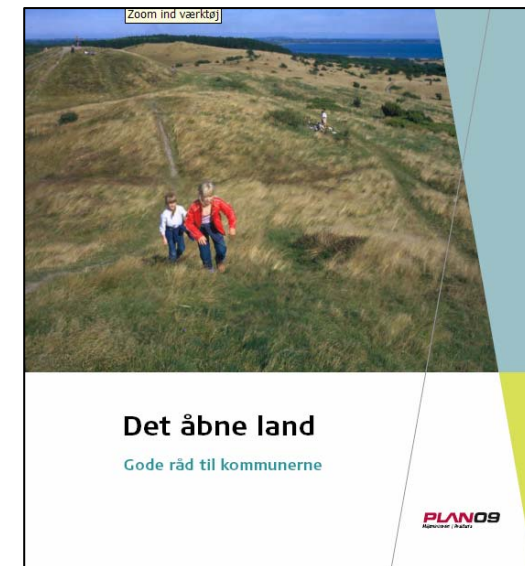
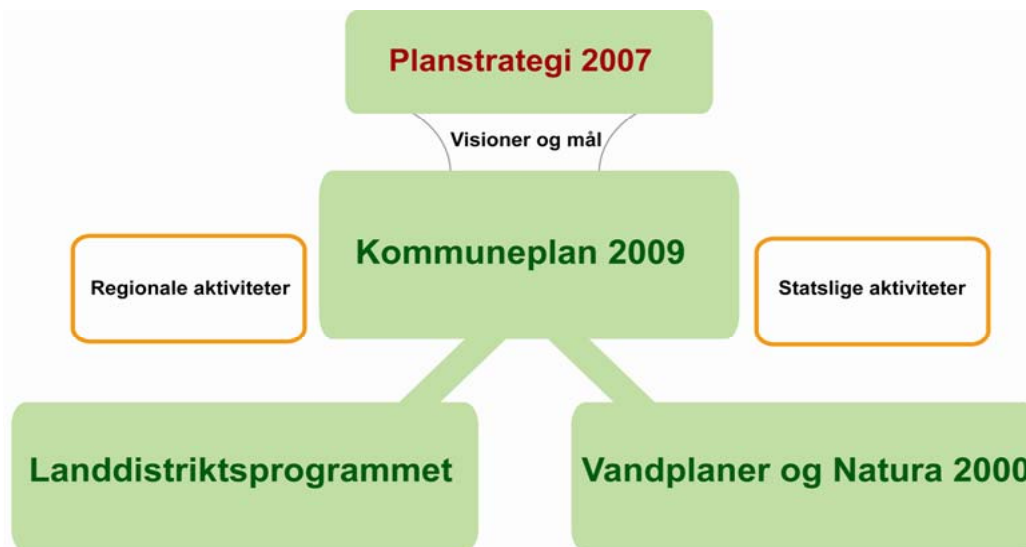
Fem planstrategi-projekter i Plan09

- Borger- og organisationsinddragelse
- Det åbne land
- Politisk ejerskab
- Erhvervsudvikling
- Det fremtidige bymønster
- Tværsektoriel koordinering
- Plan- og budgetlægning

Kommunernes nye landpolitik

- Skab en vision for det åbne land: Landpolitikken (contra bypolitikken)
- ”Arvesølvet” fra regionplanlægningen – er I enige ?
- Mange kommuner overfører ”arvesølvet” – men vær opmærksom på dynamikken i det åbne land
- Sammenhæng med andre planprocesser

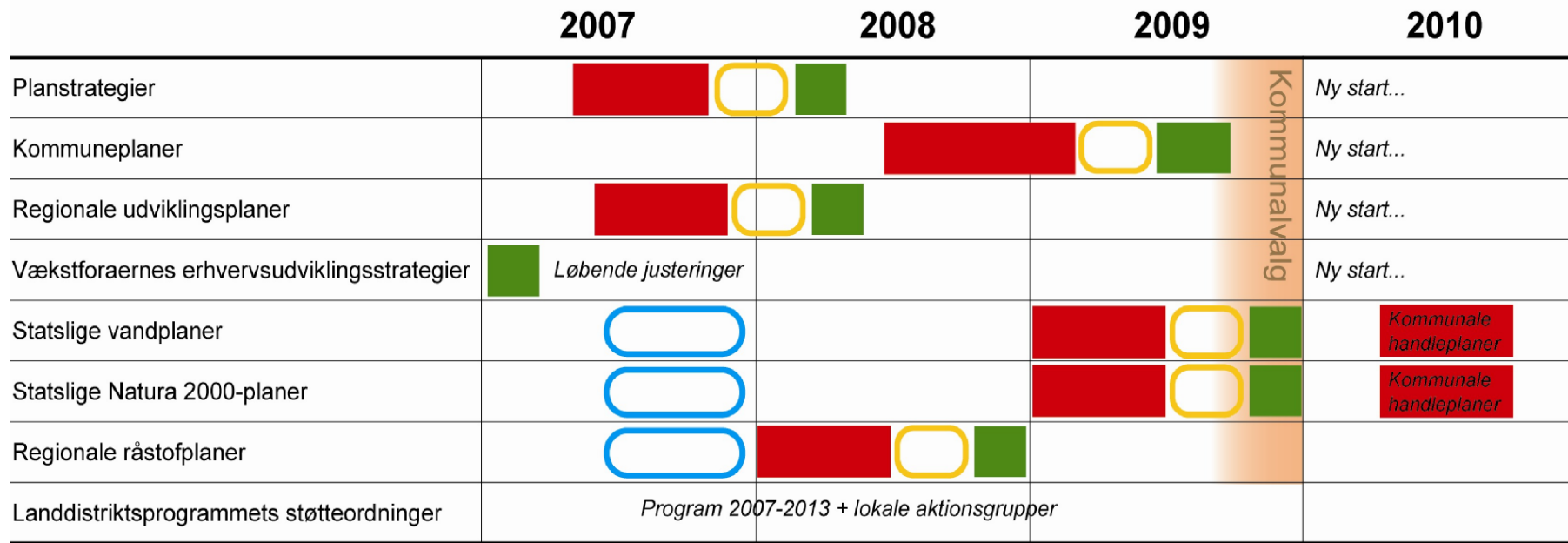

Planstrategi med køreplan for kommunens by- og landpolitik

Behov for ”strategisk beredskab”

Planprocesser i det åbne land 2007-2010

Signatur

Idéfase

Forslag til strategi/plan

Offentlig høring

Endelig strategi/plan

Intensiv strategidebat i efteråret '07

”Det hele sker samtidigt”

- Erhvervsudviklingsstr. er vedtaget
- Kommunale planstrategier, efterår
- Regionale udviklingsplaner, efterår
- Infrastrukturkommissionen, oktober
- Høring vand + Natura 2000, efterår
- Udviklingstrategier fra LAG*erne, efterår

